

[Hans Hansen (Rørby).]

af de bemærkninger, der ledsager forslaget, og af den højtærede ministers forelæggelsestale, en slags overkommando overfor det lokale civilberedskab. Den anden del af forslaget, kapitlerne III og IV, som omfatter det lokale civilforsvar i byer og sognekommuner, forekommer mig at være mere naturligt tilrettelagt, og det er sikkert her det eneste sted, der overhovedet kan blive tale om virkelig effektivitet og brugbarhed i det givne øjeblik, hvis ulykken kommer ind over os og alt bliver kaos og forvirring, alle forbindelseslinier bliver skåret over o. s. v. — hvad jeg synes det ærede medlem hr. Carsten Raft i sin tale ganske så bort fra.

Der er ved behandlingen af dette problem sikkert en stor fare for, at vi luller os ind i en falsk sikkerhedsfølelse, fordi vi egentlig slet ikke kan ane, hvilke opgaver et sådant civilforsvar kan komme til at stå overfor. Det er ganske umuligt i vore dage blot nogenlunde at skønne over, hvor djævelsk et angreb kan foretages, og jeg har kun en meget ringe tro på muligheden af at skabe et sådant effektivt civilforsvar, som dog er forslagets formål. Det er meget sandsynligt, at det beredskab, der nu skabes, overhovedet ikke er brugbart, når det eventuelt skal anvendes.

De to første kapitler af forslaget omhandler et statsberedskab med lovhjæmmel for tvungen udskrivning af mandskab. Jeg tror slet ikke hverken på nødvendigheden eller nytten heraf. Een ting er, at der skal være et organ, en overledelse, som har pligt til til en vis grad at kontrollere, at der er noget, og at der bliver gjort noget, og ligeledes at sundhedsstyrelsen skal have sit sanitetsberedskab, det kan næppe være anderledes, men lykkeligvis er det jo sådan, at i det øjeblik en ulykke eller katastrofe indtræder, såsom brand, vandflod eller andet lignende, gør der sig altid straks en stærk samfølelse gældende menneskene imellem, den fornægter sig aldrig. Og der er ikke alene tale om hjælpssomhed, som opstår ganske spontant, men der er overflod af eksempler på, hvordan folk ligefrem kappes om at komme først med at bringe hjælp, mange gange med fare for deres eget liv, for at redde mennesker og dyr. Man må heller ikke glemme al den hjælp, der organiseres i fællesskab, såsom brandvæsen og private redningskorps, Falcks og Zonens redningskorps; der er ingen grund til at antage, at sådanne hjælpekorps ikke vil fortsætte og udvikle sig, blot man ikke skaber altfor meget

kunstigt, altfor megen tvang, f. eks. den tvangsudskrivning, der er tale om her i forslaget, og som sikkert vil bidrage sit til at ødelægge noget af det mest værdifulde, noget af det, som er meget, meget mere værd end denne altfor store tyrkeretro på staten og på det gavnlige i at centralisere alt.

Vi er fra vor side klar over, at man ikke kan afvise denne alvorlige opgave, og vi vil gerne uforbeholdent være med i de videre forhandlinger om forslaget. Men vi kan ikke gå med til de halv- eller helmilitære foranstaltninger, som forslagets to første kapitler bygger på; vi tror, det vil virke til en svækkelse af befolkningens naturlige samfølelse og hjælpsomhed. Det må være de lokale foranstaltninger, der bliver det vigtigste led i civilforsvaret.

Vi kan heller ikke overse — og det kan naturligvis ingen —, om man har ramt rigtigt med de 113 mill. kr., der er nævnt som eengangsudgifter. Det kan kun sagkyndige udtale sig om, og jeg var derfor glad for at høre det ærede medlem hr. Frandsen, hvem jeg betragter som sagkyndig på dette område, udtale sig i så henseende. Naturligvis skal der penge til, når man vil bygge noget sådant op, men vi kan ikke se, det er nødvendigt med et indkaldt mandskab på 1000 til 1200 mand, der ligger inde efter samme regler som pionertropper; vi begriber ikke, hvad disse mennesker skal bestille i den tid, de er inde, thi eksercits og andre af den slags narrestreger behøves dog vel ikke i dette korps.

Lovforslaget medfører samtidig en mængde nye normerede embedsmandsstillinger og centraladministration, som jeg synes, vi har nok af i forvejen. Jeg advarer mod den opfattelse, at man kan udrette ret meget med et centraliseret civilforsvar, som kan give befolkningen den forestilling, at det hele bliver tilrettelagt fra en centralledelse. Det kan blive skæbnesvangert, hvis ulykkerne skulle hjemsege os. Hvad det drejer sig om, er netop at give befolkningen det indtryk, at den selv, i byerne og ude i sognekommunerne, har et ansvar — et ansvar, som i forvejen er tilstede, men som meget let kan nedbrydes ved foranstaltninger som dem, dette lovforslag omhandler. Vi vil gerne medvirke til at gøre dette forslag så godt som muligt, men tvangsendkaldelserne og det soldatermæssige må efter vor mening ud af forslaget. Det drejer sig ikke her om kønne uniformer eller soldaterdisciplin, men om på det jævne at vække befolkningens ansvar og interesse og at udvikle befolkningens hjælpsomhed og samfølelse — som i forvejen er tilstede, men som meget let ved